SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld.. za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr.. če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob $^{1}/_{2}$6. uri popoludne.

Štev. 148. V Ljubljani, v soboto 2. julija 1892. **Letnik XX.**

Vabilo na naročbo.

S **1. julijem** pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEC“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto	12 gld.	Četrt leta	3 gld.
Pol leta	6 „	Jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja:

Vse leto	15 gld.	Četrt leta	4 gl. — kr.
Pol leta	8 „	Jeden mesec	1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Katoliški shod v Ljubljani.

Zadnja „Edinost“ je priobčila na prvem mestu nastopno izjavo:

„Prejeli smo poziv pripravljalnega odbora za katoliški shod s prošnjo, da ga prijavimo. Shod se bode vršil v Ljubljani koncem meseca avgusta.

Z ozirom na ta poziv izjaviti nam je — v sporazumljenju s predsedništvom političnega društva „Edinost“ ter po vestnem posvetovanju z nekaterimi razsodnimi možmi, vršivšim se v soboto dné 25. t. m. — nastopno:

Kot verni sinovi sv. katoliške Cerkve pozdravljamo z veseljem vsak ukrep, ki utegne krepiti mej nami krščansko morálo. Zato bi tudi radi in z veseljem priobčili poziv na katoliški shod v Ljubljani. A za sedaj ne moremo storiti tega radi mnogih tehtnih pomislikov. Ti bi bili:

Ker se bodo na shodu obravnavala tudi gospodarska in kulturelna vprašanja, ki niso v neposredni zvezi z vero, a je oklic pisan tako na splošno, da ni moči razvideti iž njega, v katerem zmislu se bodo obravnavala taka vprašanja;

ker so se z neke jako odlične strani katoliškemu shodu podtikali nameni, dijametralno nasprotni našemu narodnemu programu;

ker iz oklica ni razvidno, ali in v koliko se snovatelji katoliškega shoda identifikujejo s to stranjo;

ker ni razvidno iz cklica, ali se hoče v Ljubljani prirediti le kopija raznih nemških katoliških shodov, ali pa se bodo poštevali posebni narodno-politiški odnošaji mej Slovenci, osobito ob periferiji;

ker oklic sam povsem nedostatno omenja narodnega načela; in slednjič,

ker iz oklica niti to ni razvidno, ali se hoče katoliški shod potezati za neodvisnost Cerkve in nje služabnikov od vladnih organov.

To so pomisliki, ki so nas primorali, da ostanémo v rezervi, dokler nam pripravljalni odbor ne dopošlje natančnega in avtentičnega programa. Ko dobimo ta program, priporočali bodemo drage volje vse ono, kar utegne pospeševati mej narodom slovenskim krščansko morâlo ter zajedno utrjevati národno zavest; a tudi zavračali bodemo odkritosrčno, ako bi pri kateri-koli točki zapazili, da se hoče po sili stlačiti v nekako nasprotstvo krščansko-katoliško mišljenje z narodno samozavestjo.“

Mi smo ponatisnili to izjavo „Edinosti“, da Slovenci zvedó, kaj brani „Edinosti“ ponatisniti vabilo osnovalnega odbora na prvi slovenski katoliški shod. — Po našem mnenju bi bila „Edinost“ ravnala bolj pravilno, da je ponatisnila vabilo, potem pa povedala, kaj pogreša v vabilu in kaj jej ne ugaja, kajti vabilo osnovalnega odbora za slovenski katoliški shod prikrivati svojim čitateljem, ob enem pa brez razlogov podtikati mu namene, katerih katoliški shod imeti ne more in ne sme, kakor je storila „Edinost“, to se nam ne zdi pošteno. Vseh posameznostij te skrivnostne izjave ne maramo omenjati, čudno se nam pa zdi, da „Edinost“ ne vé, v kakem smislu se morajo gospodarska in kulturna vprašanja razpravljati na katoliškem shodu. Odstavek peti in šesti v izjavi sta nam nerazumljiva. Kdo je ona „jako odlična stran“ in kako naj se „snovatelji katoliškega shoda identifikujejo s to stranjo, ki podtika namene, dijametralno nasprotne našemu narodnemu programu“, to nam je neumevno.

Prosimo torej gospode pri „Edinosti“, naj jasno govoré, potem bode tudi osnovalni odbor določno odgovarjal.

Sploh pa opozarjamo „Edinost“, kakor tudi druge njej po mišljenju sorodne liste, da katoliški shodi nikjer niso politični shodi in da tudi prvi slovenski katoliški shod ne bo političen shod. Naj torej pri presojanju programa tudi na to mislijo.

Vabilo, katerega si „Edinost“ ni upala objaviti — kdo vé, kako škodo bi bili imeli primorski Slovenci, ako bi jih bilo vabilo vspodbujalo na delo za versko-nravni napredek ljubljenega slovenskega naroda — natisnili so doslej listi „Slovenski Gospodar“, „Novice“, „Dolenjske Novice“ in „Domovina“, katera pristavlja o pripravah štajerskih Slovencev za kat. shod nastopno:

V nedeljo 26. junija posvetovali so se v Celju štajerski slovenski deželni poslanci gledé na katoliški

LISTEK

Nebesa na zemlji leta 2000.

Pišemo leto 1901. Končno smo dočakali novo uredbo rečij: v novem, povsem socijalističkem parlamentu (med 492 poslanci je 399 socijalistov) bile so vsprejete terjatve občne ravnopravnosti, osebno imenje je odpravljeno, uvedena je svobodna ljubezen, država je brez Boga in vere! Nebesa na zemlji!

Po groznem prelivanju krví zveste vojske in „sumljivih“ življev zasnuje se nov red, ustanovi se stalni parlamentarni odbor 30 mož z neomejeno oblastjo. Komisarji, poslani v raznotere dežele vsprejeli so v last države vse zasebno imenje, ter se očistili družbe reakcijonarskih življev, imeli so pa tudi povelje: „Zatrite krvavo vsak odpor!“ — „Na posestvih pustite samo to, česar trebajo najnujneje!“ . . . in dogodí se, da neki zeló marljiv komisar pobere možem celó — hlače!

Žrtev novega reda bili so: duhovniki, plemstvo in kraljevi pristaši.

Nabiralnik vsega imetka bila so večja mesta, v mesto peljal je tudi kmet Podgorec z ženo in otrokom svoj imetek: pernice, prasec, starega očeta niso mogli vzeti seboj.

Toda pod mestom morala je žena z otrokom zlesti z voza in peš iti, ker so pešci nanje kričali i „Ravnopravnost vsem!“ in na vozu se je torej peljal samo prasec. Iz mesta baš peljajo voz poln mrtvecev, in ker je po načelu „imetek je tatvina“, torej veliki zločin v novi državi, peljali so na morišče mater, katera je ohranila po svojem detetu zlato verižico . . „Vse je vseh“, oklicuje komisar, takoj so obkolili vse hiše, ter spraznili zaloge jedilnic in kletij. Podgorec se je moral, ker je prišel pozno, zadovoljiti s prenočiščem — v hlevu s koščekom kruha. Toda komisarju je bila všeč njegova žena — „živela svobodno ljubezen!“ — pozval je Podgorca v mestno svetovalnico; kmet ubije komisarja s sekiro, mož in žena pobegneta iz mesta na svojo kmetijo, ondi ja zgrabijo in obesijo.

V štirih letih se je nov „red“ popolnem udomačil med ljudmi; stanujejo po samih skupnih vojašnicah, in da bi veljala ravnopravnost za vse, menjajo si vsako četrtletje gostači posamična nadstropja. Vsi delujejo za državo, ogromna je množica nadzornikov, kateri čuvajo, da se dela, kajti prostovoljno bi nihče ne delal za državo, in tako velja zdaj gêslo: „Boga se več ne bojimo, pač pa svojih nadzornikov!“

Pripeti se državi tudi nesreča: štrajk! Premogo- in rudokopi so naznanili, da za svoje težko delo pod zemljo zahtevajo večjo plačo, — tej terjatvi so nasprotovali krojači in črevljarji, ker se ne sme nikogar siliti k delu, saj je popolna osebna svoboda, v podzemeljskih rovih opustili so delavci delo in so dobili delo na polju, katero se jim je moralo dati, kajti vsakdo ima pravico do dela. Iz tega je nastalo v kruti zimi pomanjkanje premoga, po stanovanjih se ne kuri, temveč samo v skupnih prostorih.

Delavske razmere se v novi državi dosti zanimive; poslušajte: bivši mizarski pomočnik in bivši njega gospodar žid čedita zdaj kanale, bivši bankêr je pisar, bivši restavratêr je drvar . . . krade in pobija se dalje, kajti vzlic temu, da ni osebnega imetka, se ni predrugačil ljudski značaj, ječ in kaznilnic ni, temveč — šole.

Kedor se hoče zabavati, iti sme v jednega štirih družbenih zabavnih ustavov: bodisi v pivnico ali plesalnico, v gledišče ali v koncertno dvorano. Država pozna svoje ljudi, kajti zvečer ob desetih zapró se vsi javni skupni prostori, za vsako mizo v pivnici sedi paznik, ta določa obilico piva, pijance kaznujejo, kdor pa ni poslušen, naredé mu zareze v obličje; tri take zareze spravijo ga na vislice.

Pleše se pa v bivši cerkvi, altar postal je biró za sklepanje zakonov; zakon mora trajati najdlje 30 dnij, žene si same izvolijo svojega moža, krepost in dostojnost sta kot stara predsodka odpravljena.

Deca se vzgojeva v državnih ustavih, toda nekatere matere niso mogle zatajiti hrepenenja do svojih otrok, nasilno se polasté ustavov ter odnesó otroke svoje.

* * *

Dasi imajo zdaj ljudje nebesa na zemlji, vender se mnogi z žalostjo spominjajo starih časov, neza-

shod v Ljubljani. V ponedeljek pa zaupni možje v Mariboru. Kakor se nam poroča, sklenili so gospodje v Mariboru važne resolucije in nasvetovali premembe, ki bodo gotovo zadovoljile narodne kroge v vsakem oziru, če jih odobri pripravljavni odbor, kar ni dvomiti." —

„In merito" seveda o tej stvari za danes ne moremo ničesar reči, ker nam te resolucije niso znane, mi le konstatujemo, da je to jedino mogoča in poštena pot, ki vodi v prepornih vprašanjih do sporazumljenja. Želeli bi bili, da bi se bila tudi „Edinost" poprijela tega pota.

Na razpotju.

Trinoga večina državnega zbora se ruši. Nemški konservativci preté, da ne bodo dalje podpirali sedanje vlade, ker se je že preveč približala levičarjem in „konservira" le ono, kar so zgradili nemški liberalci.

Dr. pl. Plener je v imenu svoje stranke zastavil besedo, da bode glasoval za vravnavo valute, a v zadnjem trenotku se je premislil, obšla so ga opozicijska čustva, da zahteva za „usluge" nasproti vladi tudi primerno „odškodnino". Češko-nemška sprava, ki je bila načrtana na korist nemškim liberalcem, je splavala po vodi, in grof Schönborn se premalo ozira na levičarske želje pri imenovanju pravosodnih uradnikov.

Ker je vlada takorekoč zastavila svojo besedo, da dožene vravnavo valute, hoče levica porabiti to priliko ter si jo izkoristiti v svoje politične namene, dasi je ravno to vprašanje, kakor je Plener vedno naglašal, strogo gospodarsko.

„Največji nasprotnik vravnavi valute je — tako piše včerajšnja „N. Fr. Pr." — grof Schönborn; on je prouzročil veliko nevoljo, ki se je polastila (nemško-liberalne) stranke; on je s svojimi imenovanji pri združeni levici vzbudil strah, da se utegne izrabiti za vlado ter propasti, kakor so propadli Staročehi, ne da bi obdržala veljavo in posest nemškega prebivalstva.

Ostalo bode vedna uganka, zakaj si je grof Schönborn izvolil ravno ta kritični trenotek, da je udaril po obrazu združeno levico, katere podporo potrebuje vlada. Njegovo delo je v trenotku, ko vlada bolj kot kedaj potrebuje levičarskih močij, prouzročilo parlamentarno krizo. . . . Grof Schönborn povsod prekriža račun nemških poslancev. Ko so Čehi sprožili zatožbo proti njemu, da je z ustanovo okrajnega sodišča v Teplicah prekršil ustavo, zagovarjal ga je Plener, a grof Schönborn je s svojim govorom razžalil nemške poslance. Pričetkom zasedanja je grof Kuenburg obljubil, da bodo predloge o razdelitvi okrajev po narodnosti na Češkem predložene prihodnjemu deželnemu zboru, tedaj več mesecev je že preteklo, in dotična komisija še ni imela seje. Vpliv grofa Hohenwarta, katerega politika izvira iz največjega sovraštva do levice, čuti se skoraj pri vseh vladinih ukrepih . . . Pravosodni minister je raztrgal pogodbo, katero sta bili po zadnjih volitvah sklenili vlada in levica, prekršil je nevtralnost, in ker ga ne moremo ločiti od skupnega ministerstva, razvija se položaj, ki sili levico v opozicijo."

To so torej vzroki levičarske nezadovoljnosti. Gospod pl. Plener in tovariši so računali, da v kratkem postanejo neomejeni gospodarji, in ker vlada ne ustreže vsem njihovim zahtevam, preté z opozicijo. Valutno vprašanje jim daje ugodno priliko. Glavno levičarsko glasilo pa brez ovinkov priznа, da se levica bojí za svoj obstanek. Nemški nacijonalci delajo jim hudo konkurenco, nemško-nacijonalne agitacije na Štajerskem in Koroškem so jih prisilile, da pritiskajo na vlado, naj jim izpolni želje ter zavozi državni voz na levičarsko pot.

Včeraj se je grof Taaffe vrnil na Dunaj in že dopoludne se posvetoval z ministrom Kuenburgom; popoludne je bilo ministersko posvetovanje o parlamentarnem položaju. Grof Taaffe je sedaj na razpotju, on ima v rokah ključ položaja.

Vravnava valute.

Z Dunaja, 30. junija.

X.

Kakor sem v zadnjem dopisu poročal, napravila je nemška liberalna stranka „eksodus" in tudi v večerni seji valutni odsek ni imel časti, videti to gospôdo v seji. Ker ni bilo nekaterih členov z desnice na Dunaju, bila je sila, zbrati potrebno število členov za sklepčnost odseka, ter se je zbralo ravno 25 členov, in toliko jih mora biti v odseku 48 členov, da je odsek sklepčen.

Pri nadaljevanju razprave o posojilu oglasil se je prvi češki poslanec Eim, kateri izraža svojih somišljenikov nezaupanje do vlade, katera prezira pravice osobito češkega kraljestva, katera razpušča shode, če kdo zakliče: „Živio kralj češki!" Če tudi preverjeni o koristi, da se stalno vravna vrednota našega denarja, nočejo dati vladi toliko moč v roke, ampak smatrajo za svojo dolžnost, taki vladi z vsemi postavnimi sredstvi protiviti se in prisiliti jo, da odstopi.

Poslanec dr. Ebenhoch izreka v svojem in imenu svojega somišljenika poslanca bar. Morsey-a, da ona glasujeta sicer proti celi postavi, toda ne iz političnih ozirov, kar mora in hoče toliko jasneje poudarjati, ker se je nekemu liberalnemu dnevniku zljubilo trditi, da tudi onadva po vzgledu liberalcev izpodkopavata mogočost sklepčnosti odseka.

Po kratkem razgovoru je bilo glasovanje in je za posojilo glasovalo 17 poslancev, 8 proti.

S tem je bil rešen zakon V. o posojilu 183 milijonov goldinarjev, potrebnih za nakup zlata v svrho izkovanja novega zlatega denarja.

Razprava o poslednjem zakonu VI., po katerem se pooblašča vlada, da konvertuje obligacije petodstotne papirne rente iz raznih železniških zadolžnic v štiriodstotno novo zlato rento, bila je kratka, ker je finančni minister naznanil, da hoče on s konvertovanjem postopati jako previdno in polagoma in bo to izvršil le tedaj, če bo za to javni denarni trg (borza) ugoden.

Obžalovati je le, da se že ni vsaj petodstotna renta konvertovala, ker skoro za trdno se sme izreči, da bi jo lahko bili že vsaj v 4 in pol odstotno prodali.

Za ta zakona glasovali so skoro vsi poslanci in s tem je bil tudi poslednji VI. zakon dovršen.

Potem se je volil za poročevalca poljski poslanec Szczepanovski, mož, ki je temeljito izveden v denarnih stvareh, katere vednosti si je nabral kot bivši uradnik v angleškem ministerstvu, in sicer v oddelku za indijske zadeve.

Glasoval je odsek takoj o celem zakonu tudi v tretjem branju, tako da je s tem odsek dovršil svoje delo in bo sedaj poročevalec izdelal poročilo v imenu odseka za zbornico, ki bo v petek pričela generalno razpravo o novi valuti.

Do petka pa se bo politiško nebo, katero je sedaj precej oblačno, zjasnilo, bodisi že tako ali tako, ali nam v korist, bi pač dvomil. Nemška liberalna levica ima jutri z ministerskim predsednikom razgovor, in od tega bo odvisno, ali bo glasovala za prehod v specijalno razpravo predlogov o vravnavi valute, ali se bo protivila. Ker so Mladočehi, antisemitje in nemški nacijonalci nasprotni iz političnih ozirov, je tedaj sprejetje valutnih vladnih predlogov odvisno od glasov nemških liberalcev. In prav to je vzrok, da se ne moremo nadejati dobrega iz te parlamentarne krize. Kako se bo konečno še vsa stvar zasukala, ni mogoče danes za trdno izreči, smem pa izraziti, da se bodo še marsikatere nepričakovane razmere pokazale, kakor sem že pred tedni trdil, da bodo v odseku vršile se premembe, kakeršnih ni bilo pričakovati. Valutno vprašanje je po dolgem času rešeno z jako piščlo večino v komaj sklepčni seji, ali bo večjo večino dobilo v zbornici, ne morem trditi. Toda bodočnost bo to tudi pokazala, da tedaj treba potrpljenja, da se zjasni, kar je sedaj temno.

S tem končam svoja poročila iz valutnega odseka in bodo osobito v razvoju parlamentarnega položaja Vam dohajala poročila od Vašega poročevalca, ki bo Vam imel dovolj novic poročati.

—è.

„Matica Slovenska".

92. odborova seja v četrtek 23. junija 1892. l.

(Konec.)

Predsednik se zahvali za zaupanje, izjavlja, da po odklonjenih nekaterih pomislekih izvolitev sprejme, prosi pa odbornikov prijazne in čvrste pomoči, kakor doslej, in predlaga, da odbor potrdi tudi vse ostale upravitelje. Le mesto g. Praprotnika, kateremu naj se zarad njegove bolehnosti prizanaša s posebnimi opravili v Matici, izvoli naj se kot drugi ključar novi odbornik g. dr. Janežič. Odbor soglasno pritrdi temu nasvètu. Predsednik tudi ponovi, kar je povedal že v občnem zboru, da so vsi letos priporočeni gospodje izvoljeni, pa da se zaradi nujnosti posebno pismo pošlje samo novoizvoljenemu odborniku; navzočni se povabijo tukaj, vnanji pa izvedó svojo izvolitev po časnikih.

Nato se odbor posvetuje o diplomi, katera naj se novoizbranemu častnemu članu o svojem času primerno izroči. V ta namen se voli poseben odsek.

Zapisnikar poroča potem o došlih kurentnih dopisih in pové, kako so bili rešeni.

Nove poverjenike so dobili ali jih imajo dobiti: Zgornji Rož, Komen, Konjice in Ziljska dolina spodnja.

Knjižnici je prirastlo od zadnje odborove seje 89 knjig, zvezkov in časopisov, namreč ruskih, čeških in slovenskih, nekaj pa tudi sicer slovanskih, nemških, angleških in latinskih, 58 od društev, s katerimi je „Matica" v književni zvezi, v zameno, 31 pa vsled daril.

Ravnatelj Senekovič opozori na to, da se bo po novem učnem načrtu rabila botanika že pri pouku v I. razredu, da bo torej treba veliko več knjig.

Predsednik opazi na to, da se bode dalo to doseči le po časnikih, morebiti tudi po dijakih, katerim naj bi se pred odhodom dalo kako naročilo.

(Dalje v prilogi.)

dovoljneži z novim redom bežé v gozde in delajo zarote zoper novo državo. Vera ni izginola, toda — kakor v dneh rimskih cesarjev in francoske revolucije — ona ima tisoč in tisoč navdušenih, bojnih privržencev, duhovniki po hišah opravljajo službo božjo, vera je globočeja in iskrenejša, vse hrepení, koprni po Odrešeniku, po starem redu . . .

V parlamentu je mnogo strank, katere se vzajemno ljuto napadajo.

„Kaj še", kriči neki govornik, zdaj mora vsak delati! Ni li to največje suženjstvo, da se mora delati? Živela svoboda brez dela!"

„Čemu naj bi živela dva zakonska 30 dnij vkupe! Živela svoboda! Naj imajo pravico, da se ločita, kedarkoli jima drago!"

Poleg teh notranjih bojev nastala je v državi slaba letina. Denarja ni, sosedne države, v katerih vlada še doslej stari red, na nakaznice nič ne prodajejo, in dne 24. oktobra l. 2000 objavijo oblasti, da bodo žitne zaloge v osmih dneh prazne.

Nastala je zdaj strašna lakota, obupneži lakote jedó že človečko meso, država ne more pomagati; uname se vseobčna vstaja, in na razvalinah bivše nove države zgrajeno je zopet poslopje starega reda . . .

„Bile so to strašne sanje, strašna duševna bolezen", pravita dva delavca, gredoča iz tovarne leta 2020.

„Ne motite se! Bogu se ne sme rogati", tako završuje knjižurica „Nebesa na zemlji", katero je ravnokar izdal Emil Gregorovius in katere vsebino smo tu tesno opisali.

Socijalističnih romanov je že veliko število [1]) in nekatere novejše marljivo prebirajo; v enem oziru zatirajo s tem krvave romane vsaj na Nemškem in v Ameriki.

Ti romani zlasti vplivajo na živo domišljijo, slikajo bodoči raj s takimi barvami, da ni čuda, ako navadni delavec ali rokodelec z izobrazbo ljudskih šol prisezata na nov „evangelij", ker se jima dozdeva, da ju od te obljubljene dežele deli le še kratka dôba in da bode bodoče dvajseto stoletje prineslo obema zlatega sadja.

Na gorko glavo tacega razburjenega čitatelja treba spustiti mrzle vode, razum jame pojmiti, premišljati, utopije se razkadé; taka škropilnica so zopet tendenčni spisi protivne smesi, kateri v obliki romanov jasno in poljudno poudarjajo, da ni možno izvesti socijalističnih teorij in njih posledic. Takih Richterjevih brošur je doslej izšlo na Nemškem do 200.000 izvodov; kakor pišejo socijalistiški listi sami, škodovale so jim bolj, nego vsa ta raznotera akademiška predavanja antisocijalistov. Napominana Gregoroviusova knjiga v slogu in gledé na vsebino prekaša Richterjeve spise, in nekatera poglavja vplivajo na čitatelja z elementarno silo. A. S.

[1]) Die Staatsromane von Dr. F. Kleindächter, Wien 1891.

Odbornik dr. Poznar priporoča naposled še skrb za tretjo zabavno knjigo, in predsedništvo obljubi o potrebi poprašati gospodov odbornikov po okrožnici, ali pa povabiti jih še v skupno posvetovanje. — Na to se odbor poslovi.

Za lansko leto je vplačalo udnino 1754 letnikov, za letošnje doslej 937. Od zadnje odborove seje pristopilo je „Matici“ 81 letnikov in 1 ustanovnik (izmed letnikov, namreč:

A) Kot ustanovnik:

Zamida Matija, dželni svètnik v Ljubljani.

B) Kot letniki:

Albrecht Luka, učitelj pri Sv. Ani nad Tržičem. Aplen Andrej, župnik v Št. Jakobu na Koroškem. Balon Mihael, oskrbnik v Brežicah. Bauer Karol, župnik v Št. Lipšu na Koroškem. Berlec Ivan, c. kr. žand. vodja v Novem Mestu. Bezenšek Ant., realski profesor itd. v Plovdivu. Brovet Rupert, c. kr. dav. pristav v Brežicah. Bitora Ivan, klerik v Zagrebu. Ebner Ivan, bogoslovc v Celovcu. Frančiškanski samostan v Brežicah. Germ Matej, bogoslovec v Celovcu. Giontini J. R., trgovina v Ljubljani. Gomilšek Franc, abiturijent v Mariboru (2 iztisa). Gradišnik Lenart, urednik v Celovcu. Gregorič K., merosodnik v Brežicah. Havliček Franc, bogoslovec v Celovcu. Horvat Dragotin, klerik v Zagrebu. Hutter Vekoslav, bogoslovec v Celovcu. Jakelj Val., kapelan v Senožečah. Jereb Josip, administrator na Dravi. J. A., dijak v Ljubljani. Judnič Davorin, nadučitelj v Košanih. Kauský Janko, kapelan v Makolah. Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov na Vrhniki. Kene Franc, posestnik v Piršenbregu. Kessler Alojzij, c. kr. sod. pristav v Metliki. Kindelmann Jakob, kapelan na Fari (Koroška). Krejči Vojteh, kapelan v Št. Jakobu na Koroškem. Lavtar Valentin, kapelan v Kranju. Lovšin Ivan, kapelan v Mokronogu. Mali Anton, kapelan na Blokah. Marinič Ivan, dekan na Lipi (Koroška). Matevžič P., kapelan na Fari (Koroška). Medved Matija, trgovec in posestnik v Zagorji. Mesiček Josip, kapelan v Brežicah. Milavec Josip, trgovec in posestnik v Cirknici. Modestin Josip, profesor v Zagrebu. Oblak Anton, župnik v Gozdanjah (Koroška). Pirc Ciril, trgovec in posestnik v Kranji. Planinec Franc, načelnik železnične postaje v Brežicah. Plesničar M., učitelj na Reki (Primorska). Pogačar Josip, c. kr. sod. kancelist v Mokronogu. pl. Pohl Josip, župnik v Pišecah. Poljanšek Ignacij, pek in posestnik v Brežicah. Postružnik Gustav, trgovski pomočnik v Brežicah. Postružnik Rudolf, c. kr. dav. pristav v Brežicah. Rauter Franc, učitelj v Brežicah. Rojina Franc, učitelj na Dobravi. Rotner Ivan, kapelan v Rogatcu. Rupnik Ivan, učitelj pri Sv. Florijanu (Štajerska). Sebenikar Matilda, poštarica itd. na Rakeku, „Slovenija“, akad. društvo na Dunaji. Stajnko Ivan, župnik v Tinju. Stante Jakob, učitelj v Dobovi. Stres Anton, bogoslovec v Celovcu. Strmšek Vekoslav, učitelj pri Sv. Petru (Štajerska). Suwa Ivan, tovarniški delovodja v Spodnji Šiški. Svatoň Josip, bogoslovec v Celovcu. Šavbah Franc, župnik na Domačalah (Koroška). Šircel Rozalija, trgovca soproga v Mokronogu. Šola dekliška osemrazredna pri sv. Jakobu v Ljubljani. Šubelj Ivo, stud. jur. v Velikovcu. Tomše Josip, c. in kr. stotnik na Dunaji. Trafenik Luka, nadučitelj pri Sv. Florijanu (Štajerska). Dr. Treo Dragotin, odvetniški kandidat v Celju. Dr. Unterlugauer Josip, c. kr. san. načelnik v Sarajevu. Urbánek Martin, kapelan v Šmihelu (Koroška). Vacovsky Vaclav, provizor v Štebnu (Koroška). Valeš Vaclav, kapelan v Guštajnu (Koroška). Vidović Anton, župnik v Kamanju. Vončina Josip, nadučitelj v Skočidolu (Koroška). Vrbič Mihael, učitelj v Ribnici. Wessner Marija, mestna učiteljica v Ljubljani. Zablatnik Iv., župnik v Št. Ilju na Koroškem. Zabukovec Ivan, mestni kapelan v Metliki. Zechner Sidonija, hči graščinskega nadzornika v Brežicah. Ževnik Josip, trgovec v Brežicah. Zupanec Jurij bogoslovec v Zagrebu. Zwirn Franc, učitelj v Brežicah. Žak A., stolni vikar v Celovcu. Žekar Martin, kapelan v Manjšbregu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. julija.

Notranje dežele.

Češko. Več dijakov češkega vseučilišča je bilo poslalo v marcu brzojavno zahvalo pruskemu učnemu ministerstvu za pospeševanje proslavljenja Komenskega v Nemčiji. Proti vsem tem dijakom je pa sedaj akademični senat začel preiskavo. O postopanju akademičnega senata ne izrečemo nobene sodbe, ali reči pa moramo, da je jako čudna in neumestna bila omenjena brzojavna zahvala. Čehi pač imajo najmanj poroda navduševati se za kakega pruskega ministra. V Nemčiji Komenskega tudi neso proslavljali kot sina češkega naroda, temveč kot zaslužnega Nemca in protestanta. Po vseh nemških listih se je tedaj posebno naglašalo, da je Komensky največ časa deloval v Nemčiji in da je bil velik prijatelj Nemcev. Pruski učni minister pač proslavljenje Komenskega ni pospeševal z druzega vzroka.

Čehi in grof Schönborn. Kakor znano, je bilo več čeških okrajnih zastopov se izreklo proti osnovi novega okrajnega sodišča v Teplicah. Namestništvo je vse te sklepe okrajnih zastopov razveljavilo, ker so s tem ti zastopi prestopili svoj delokrog.

Vnanje države.

Bolgarija. Dva zatoženca, Milarov in Konstantin Popov, sta pred sodiščem že priznala, da se je nameravalo umoriti kneza. Vojno sodišče bode gledalo, da se stvar hitro konča. Zagovorniki pa zahtevajo, da se obravnava še odloži. Ta zahteva pa ni opravičena, ker je sodišče itak namesto 24 ur jim dalo celih 14 dnij odloga, da se pripravijo za zagovarjanje. Večina zagovornikov so častniki, ker mnogi civilni odvetniki zagovorništva neso marali vsprejeti.

Bismarck in sedanja politika. „Italie“ dokazuje, da se z odstopom kneza Bismarcka odnošaji mej Nemčijo in Rusijo neso toliko shujšali, kakor on trdi. Nemška vlada je tudi pozneje vse storila, da carja pomiri. Anglija, Avstrija in Italija so pa podpirale v tem Nemčijo. Posebno Avstrija je pokazala veliko zmernost. Kraljica angleška povabila je rusko brodovje v Plymouth jedino zaradi ohranjenja miru. Italijanski kraljevič tudi ni potoval v Rusijo samo za zabavo. Shod Rudinijev z Giersom v Monzi, ki se je vršil v sporazumljenju z Anglijo, Nemčijo in Avstrijo, je bil posledica političnega preudarka, katerega mora odobravati tudi Bismarck. V Kielu je cesar Viljem II. carja z vso prijaznostjo sprejel. Bismarck sicer več ne vodi politike, ali vsi prijatelji mirú hodijo po potih, katere je jim on pokazal. Modro postopanje Bolgarov je le posledica prizadevanj vlastij, katere ne marajo za razpor z Rusijo. Bismarck se torej lahko prepriča, da se stvari neso dosti premenile, od kar je on odstopil.

Nemčija. Nemški vladni in svobodomiselni listi pišejo, da se je s svojimi izjavami knez Bismarck pregrešil proti § 92. kazenskega zakona. Ta paragraf določa, da se nemški državljani, ki nalašč razširjajo vesti, o katerih vedó, da blaginja nemške države zahteva, da ostanejo tajne, kaznujejo z ječo ne manj nego dveh let, ali pa pri olajševalnih okoliščinah z najmanj šestmesečnim zaporom. Pri Bismarcku je to še oteževalno, da je uradnik v pokoju in poleg tega pa še vojak. Sevéda še ni gotovo, če se bodo upali v Berolinu proti bivšemu kancelarju s tako odločnostjo postopati, kakor je on o svojem času proti grofu Arnimu. Če tudi samo na sebi Bismarck ni priljubljena oseba, ali ozirati se je treba na njegove zasluge za ustanovitev nemške države. Ko bi ga poklicali pred sodišče, bi s tem le dali povod njegovim pristašem za agitacije proti vladi in cesarju.

Francija. V Parizu priredé baje svetovno razstavo leta 1900 in bodo torej ž njo poslavljali začetek novega stoletja. V kratkem se bode v zbornici stavil dotičen predlog.

Anglija. Gladstone je na svojem agitacijskem potovanju. Iz jednega njegovih govorov je razvidno, da on irske avtonomije nikakor tako ne misli, da bi angleški parlament ne imel nobenega vpliva več na Irsko. Irski poslanci bodo tudi še nadalje v angleškem parlamentu.

Izvirni dopisi.

Iz Gorice, 28. junija. Ni moja navada, da bi se pečal le količkaj z goriško „Novo Sočo“, ali zadnja številka me je prav iznenadila, in zato drznem se malo izpregovoriti.

„Nova Soča“ pravi: „Za nas ne velja ona prošnja (do slovenskih listov, da bi ponatisnili poziv na katoliški shod), ker kot pravi pravcati „liberalci“, ki smo že živi v pekel obsojeni, nismo toliko vredni, da bi dobivali „Slovenca“ v zameno, čitamo ga sèmtertja v čitalnici. Enaka se nam godi z vsemi takozvanimi katoliškimi listi slovenskimi.“

„Nova Soča“ zatrjuje vedno, da je katoliški list. Prav! Katoliškemu listu pa mora biti povsod glavni namen, zagovarjati katoliška načela in koristi, veseliti se vsakega katoliškega gibanja, ne gledè na osebno mržnjo vrednikovo do kake stranke.

„Nova Soča“ pa kaže že od rojstva svoje liberalno katoliško naziranje, in tako je tudi naravno, da jej „katoliški shod“ ni po volji. Saj je katoliškemu shodu glavni namen, poživiti versko življenje ter vsestranski probuditi in okrepiti katoliško zavest v vernih Slovencih, in tega se ravno „Nova Soča“ boji. Kot „katolišk.“ list morala bi „Nova Soča“ z veseljem pozdravljati katoliški shod, kajti namen njegov je gotovo vzvišen in veliko važnejši za Slovence, kakor izlet Mladočehov v Nancy.

Kot katoliški list morala bi „Nova Soča“ tudi objaviti poziv, saj katoliški shod se bo potezal za katoliške in ne osebne koristi.

Čudno je tudi, da katoliški list „Nova Soča“ čita le sèmtertja „Slovenca“, ko ga vendar njegovi nasprotniki priznavajo katoliškim in konservativnim glasilom. Čudno je tudi, da se za „Novo Sočo“ tudi drugi takozvani katoliški listi ne zmenijo. Čudno tudi, da katoliški list „Novo Sočo“ prezirajo dosledno katoliški krogi.

V vseh točkah bi morali res priti do jasnega in potem bi nekateri ne tavali v temi.

Splošno se mi zdi, da bi gospodje pri „Novi Soči“ radi videli, ko bi se njih list proglasil edino katoliškim.

Tudi posvetovanje gledé katoliškega shoda dné 23. t. m. bi „Nova Soča“ rada osmešila.

„Slovenec“ je naznanil, da bo 23. t. m. posvetovanje; toda kdor ga čita le sèmtertja, ne more vsega izvedeti. — Neresnica je, kar piše „Nova Soča“, da se je zbralo kakih 25 duhovnikov z dežele, ko jih je prav dopisnik seštel nad 50, med njimi le 9 mestnih; res pa je, da so nekateri zapustili posvetovanje še pred koncem, ali „Nova Soča“ naj pomisli, da v tesnej sobi so omenjeni štirje udeleženci pri taki vročini vendarle vstrajali skoro poldrugo uro.

Sicer bi bili pa res želeli, da bi bil navzoč i vrednik „Nove Soče“, da bi se bil prepričal, kako vestno in vzvišeno znajo soditi katoliški krogi v Gorici o raznih potrebah slovenskega naroda.

Udeleženec posvetovanja.

Iz Zagreba, 29. junija. Kadarkoli branitelji današnjega našega položaja nasproti kraljevini ogerski navajajo koristi, katere po njihovem mnenju uživa kraljevina hrvatska, vselej je v prvem redu omenjen povoljni avtonomni proračun. Na prvi pogled je ta proračun zares prav zanimljiv, kajti od leta 1873, ko je bila nagodba premenjena, povečal se je od 2 935.155 gld. na 7,311.100 gld., tedaj v 19 letih skoraj za 150 odstotkov. Da so se ti dohodki povečali tudi od povečanih davkov, o tem seveda molčé. Da je pa temu tako, dokaz so nam zopet številke. Ne samo da se k dohodkom Hrvatske prištevajo zdaj tudi vsi prihodki bivše Krajine, za katero se troši zdaj enako, brez ozira na njene manjše dohodke, povečali so se tudi davki od 5.875.682 gld. za leto 1874 na 15,734.581 za leto 1892, tedaj za 170 odstotkov. To se more trditi samo za one davke, ki se dadó kontrolirati, so pa tudi še taki, o katerih v naših obračunih ni nikdar govora, in vendar se plačujejo, a Hrvatska nima od njih nobenega odstotka. Če se je tedaj naš avtonomni proračun povečal, povečali so se razmerno tudi davki, kateri se morajo plačati, in pri tem nima naša nagodba zasluge, marveč oni, ki davek plačujejo.

Hrvatska po tem ni od Ogerske dobila nobenega darila, nego je Ogerska vršila le svojo dolžnost, ko je po odmerjenem postavku izplačevala primerno vsoto. Ob enem se s tem dokazom pobijajo tudi vsi oni, ki trdijo, da Ogerska vzdržuje Hrvatsko. Številke o naših dohodkih najbolje govoré, koliko je istine pri teh trditvah.

Poglejmo še, kako se je naš avtonomni proračun razdelil na naše tri avtonomne oddelke. Za notranji oddelek se je potrošilo leta 1874 le 1,917.266 gld., leta 1883 pa že 2,159 584 gld., tedaj za 12 6 odstotkov več. Za sedanje vlade pa je ta oddelek potreboval leta 1885 že 3,193.606, a leta 1892 celó 3,694.772 gld., ali za 15 6 odstotkov več.

To povečanje je na račun nove uprave, ki se pa po trditvi merodajnih krogov ni za toliko zboljšala, kolikor se zanjo več troši.

Potrebščine za bogočastje in uk so znesle na provincijalno Hrvatsko leta 1884 prav zmerno svoto 393.883 gld., dočim se je leta 1884 povečala vsota že na 623.778 gld., tedaj za 58·3 odstotke. Leta 1885 potrebovalo se je za ta oddelek 1 117.111 gld., a za tekoče leto 1,341.338 gld., tedaj so se stroški pomnožili v osmih letih za 20 odstotkov.

Stroški za pravosodni oddelek so bili l. 1874 tudi še prav zmerni, v vsem le 624.006 gld., ali že leta 1883 so narasli na 1,260.494 gld., leta 1885 pa 1,984.177 gld., a za tekoče leto celó 2,164.187 goldinarjev. Za nekdanjo provincijalno Hrvatsko smo potrebovali tedaj za pravosodje le 628.000 gld. in morda toliko za Krajino, vkupe 1,250.000 gld. Potemtakem so se stroški za ta oddelek povečali v 18 letih za celih 75 odstotkov.

Posebno zanimivi so podatki za kulturna podjetja, ki so se v tem razdobju izdavali. Leta 1874 je bilo v to svrho v letnem proračunu odmerjeno 109.875 gld.; leta 1883 se je uvrstilo 195.940 gld., tedaj še ne celih 5 odstotkov od vseh letnih dohodkov; končno je leta 1892 namenjenih v gospodarske svrhe 283.364, tedaj čez devet let okoli 90.000 gld. več, vendar pa še zmeraj ne 4 odstotke od letnega proračuna. In ravno s to vsoto se privrženci današnjega sistema ponašajo, da se toliko skrbi za gmotno stanje naroda.

Če po omenjenih številkah objektivno sodimo, moramo priznati, da se ves današnji avtonomni dohodek precej neracijonalno deli za pojedine oddelke, kajti notranji in pravosodni potrošita ogromno vsoto 80 odstotkov vsega našega dohodka, dočim se morata bogočastni in učni zadovoljiti komaj s 16 odstotki, če tudi zaostaje v mnogem pogledu, kakor je bilo v enem zadnjih dopisov dokazano. Za gospodarstvo pa se troši komaj 4 odstotke, kar je tudi gotovo premalo, če pomislimo, da vlada ogerska naših gospodarskih zadev niti najmanje ne podpira. Da naš položaj zares ni tako ugoden, kakor ga opisujejo mnogi, vidi se iz omenjenih podatkov, ki najbolje razjašnjujejo naše sedanje stanje.

Iz Prage, dné 28. junija. (Dr. Edvard Herbst †. — Cesar v Brnu.) Dr. Edvard Herbst mrtev! Umrl je minolo soboto na Dunaju, a pokopali so ga včeraj. Kaj in kdo je bil Herbst, je v obče znano vsakemu čitatelju političkih novin. Pokojnik ni bil samo kolovodja Nemcev na Češkem, temveč po vsi Avstriji mnogo let in kot tak je bil sovražnik vsemu slovanstvu. S tem je v kratkem označena karakteristika rajnikova, in skoro nemožno mi je, da ugodim načelu plemenitosti, katero velí: o mrtvih naj se govori samo dobro!

Omenjam naj osobito dveh rečij; njega velike zmožnosti in udanosti do nemškega liberalizma. Slednja bila je pa toliko velika, tako neizmerna, da je zapeljala tako eminentno nadarjenega moža na kriva pota in naravnost k nasilnostim zoper slovanske narodnosti; ta ljubezen učinila je moža brezčutnega, napolnila njega srce grenkim strupom sovraštva do vseh nenemških narodov.

In tako se je dogodilo, da mož tako redkih in cenjenih zmožnostij, neobičajne izobraženosti in bistrega duha, ni mogel koristiti Avstriji, koja je vendar zavetišče narodov, dasi bi bil lahko spoštovan od vseh, ako bi ne bil naklonjen samo jednemu rodu, nemškemu, kojega v škodo drugim je hotel tako povišati, da bi mu bili vsi drugi — podnožje!

Na Herbstu se je izpolnil rek: „Minister samo en čas, narod na veke!“ Češka opozicija je porazila Herbsta in njega ustavaško ministerstvo, vladno krmilo prešlo je v roke Potockega, za njim v Hohenwartove, in leta 1879 prišel je Taaffe.

Tedaj je bila češka opozicija samozavestna, skupna, jedina, bila je to opozicija, v kojo je bil češki narod pritiran v svojem obupanju. V tej opoziciji se je narod spoznal, zavedal se je svoje moči in veljave, in Čehi so skoro Herbstu še hvaležni za njega pritiskanje, bolj nego Nemci. On je v njih zanetil ogenj one iskrene navdušenosti, koja je prošinjala tako češko opozicijo, da jo je občudoval in čislal ves tedanji omikani svet.

Vse te bratomorne boje, koji po raznih čeških pokrajinah zdaj razsajajo, prouzročil je v prvi vrsti — dr. E. Herbst. To so pa njega žalostne zasluge, in tem žalostnejše, ker bi si bil Herbst lahko stekel istinitih in častnih zaslug za državo in njene narode.

Tragična sodba zadela je pa tudi Herbsta, preziran je bil od svojih lastnih ljudij. Še tragičnejša je misel: koliko blagra in blagoslova bi bilo pobajalo iz Herbstovega delovanja za Češko, Moravo in vso Avstrijo, da bi bil postopal v duhu prave svobode in pomirjenja! Tako so pa njega največji ponos, svobodomiselne pridobitve, ostale oslabljene vsled notranjega odpora, in volilo, katero je zapustil, zove se: boj! . . .

Brno in vsa Morava raduje se te dni, ker biva presvetli vladar v bogati, industrijski stolnici; Brno plava v veselju noč in dan ter prireja cesarju sijajne slavnosti. Največja naudušenost pojavljala se je povodom cesarjevega prihoda; slavnostni vsprejem vladarjev bil je sijajen, ganljiv in odkritosrčen, dasi so cesarja ogovarjali vsi javni dostojanstveniki samo — nemški, češčina bila je potisnena v kot. Toda baš ta vsprejem je najjasneje manifestoval značaj Brna in prebivalstva.

Povsodi, koder se je cesar vozil — tako pišejo vsi češki brnski listi — od kolodvora do namestnikovega poslopja, pozdravljan je bil cesar naudušeno v češkem jeziku; naudušeni „Slava“-klici razlegali so se po Brnu tako silno in urnebesno po nemškem Brnu, da bodo trajno ostali ti vtisi impozantnega osvedočenja udanosti in zvestobe čeških stanovnikov. Žal, da je v kupo obćne radosti kanila velika kaplja grenkobe, o tem se bode nadrobno razpravljalo po cesarjevem odhodu; stvar je nastopna.

Hiše in stanovanja brnskih Čehov bila so povsem ukusno okrašena s češkimi in avstrijskimi zastavami (Nemcev z moravskimi: rdeče-žoltimi zastavami) ter z grbi češke korone. Najokusneje vseh hiš v Brnu bilo je okrašeno poslopje „Besední dum“, in sicer po vzoru cesarjevega paviljona na lanski deželni jubilejski izložbi v Pragi. Na pročelju balkona bili so pripeti grbi češke krone: v sredi češki lev, na desno moravski in v levo šlezijski orel, nad vsemi pa svetovaclavska krona. Ti grbi so grbi Nj. Veličanstvu vedno udanih dežel in se nahajajo v velikem cesarskem grbu. Ta dekoracija je bila vlani povodom cesarjevega priboda v Prago nad glavnim vhodom kraljevskega grada na Hradčanih.

Nemcem se je pa razvrstitev teh grbov zdela nekako izzivljajoča manifestacija pravega idejala vsega češkega naroda ter so zahtevali, naj se odstranijo ti grbi. Ugodilo se jim je. . . .

V nedeljo, pol ure pred cesarjevim prihodom, prišel je policijski komisar z dvema tajnima policajema v Besedni dom; na njega povelje odpré ključavničar duri na balkonu ter sname in odtrga s pročelja grbe: Češke, Morave in Šlezije, ostala je samo krona sv. Vaclava.

Vsled tega nastala je med češkim prebivalstvom razburjenost in razdraženost. Ko se po vsprejemu cesarja češka društva vračajo nazaj k Besednemu domu in vidijo, kaj se je bilo med tem časom pripetilo, nastalo je med vsemi veliko razburjenje. Vsa društva udarijo pesem: „Hej Slovani!“ Razburjenost je bila tem večja, ker so se pri cesarjevem vsprejemu dogajale mnoge reči, koje so morale užaliti vsacega Čeha. Župan Winterholler pozdravil je vladarja samo nemški, napisi so bili samo nemški in celó češke šole bile so označene z nemškimi tablicami. Brno se je odlikovalo! Pokazalo je, da je vse nekaj druzega, nego stolno mesto Moravske.

Vsled tega se niso udeležila večerne baklade češka društva; pred Besednim domom so se pa dogajale velike demonstracije, zlasti proti ministru baronu Pražaku, kateri je bival tik Besednega doma.

V nedeljo in ponedeljek je policija zaplenila vse tukajšnje dnevnike, razpravljajoče napominano odstranjenje čeških grbov v Brnu. V tej zadevi so danes interpelovali v državnem zboru češki moravski poslanci ministerstvo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. julija.

(**Dolenjski železnici.**) Z Dunaja se poroča, da so kompetentne oblasti že pregledale in potrdile proračune za železniško progo Grosuplje-Novo Mesto in se bodo dela v kratkem oddala. Od mnogih stranij se čujejo pritožbe, da so delavci jako slabo plačani.

(**Umrl**) je v Cerkljah na Gorenjskem dné 1. julija zjutraj g. Ivan Vavken, oče tamošnjega nadučitelja in župana g. Andreja Vavken-a. Star je bil 79. let. — Včeraj zvečer je v Smokuču pri Breznici umrl Alojzij Grom, lanski abiturijent, sedaj vojak na odpustu. — Na Raki je umrl dné 29. junija umirovljeni stotnik-avditor in soposestnik grajščine g. Jakob pl. Lenk. Naj v míru počivajo!

(**Prebivalstvo Ljubljane**) šteje po izkazih osredne statistiške komisije sredi tekočega leta 31.062 duš.

(**Dve slavnosti.**) Danes praznuje vodja tukajšnje c. kr. tabačne tovarne višji nadzornik g. K. Payer svojo štiridesetletnico. Tem povodom so mu uradniki s služabniki in delavci priredili ovacijo. — Včeraj je praznoval štiridesetletnico svojega službovanja Martin Zdoljšek, sprevodnik južne železnice. Povodom te redke slovesnosti so se zbrali uradniki z g. inspektorjem Habitom na čelu in velika množica sprevodniko ob ½7. uri zjutraj na Rožniku k slovesni sv. maši, pri kateri so peli in stregli sami sprevodniki. Pri sv. maši je bil skupen zajutrek, med katerim so bile razne napitnice. G. inspektor Habit je napil jubilantu in njegovi družini, naglašajoč, da malokaeri pri tem poslu učaka štiridesetletnico. Tovariši o mu dali v spomin lep dar, za kateri se je zahvali solznimi očmi. Gosp. oficijal Svetek je v slovenskem jeziku napil jubilantu in njegovim tovarišem, poudarjajoč, da je v prvi vrsti zasluga ravnateljeva južne železnice, ki lepim ravnanjem podpira sužabnike pri težavnem poslu. Zdoljšek je prvi sprevodnik južne železnice, ki je v Ljubljani praznoval štiridesetletnico.

(**Družba sv. Cirila in Metoda**) bo imela svojo letošnjo glavno skupščino v Postojini dne 28. julija.

(**Kres**) prižgé šišenška čitalnica v ponedeljek, dné 4. t. m., zvečer ob 8. uri na „Drenikovem vrhu“ v čast sv. Cirilu in Metodu. Prošli dve leti so zažigali kres na Štajerčevem griču. Mešani zbor šišenske čitalnice bode ob jednem pél več pesmij.

(**Cepljenje kôz.**) Tekom eta 1891 je na Kranjskem 33 zdravnikov stavilo kôze 11.803 otrokom, 2126 otrokom pa so jih pomvili. Troški so znesli 4410 gld. Zdravstveni svèt za Kranjsko je sklenil v zadnji seji, da naj se vpelje prisilno cepljenje kôz, da se spričevala dajejo le pri reviziji, da se pomnožé kraji za cepljenje in uvede bdj stroga kontrola cepljencev deseti dan.

(**Šentjakobsko-trnovska podružnica sv. Cirila in Metoda**) v Ljubljani ima jutri ob 8. uri zvečer občni zbor na vrtu pri Virantu, o neugodnem vremenu v tamošnjih gostilniških prostorih. Po zborovanju je slavnostni govor, presta zabava s petjem.

(**Na zagrebškem vseučilišču**) je za prihodnje šolsko leto izvoljen rektorjem dr. Josip Pliverić.

(**Iz Spodnjega Dravograda**) se nam piše: Naša posojilnica dobro napreduje. Letos je imela v prvem poluletju prometa 44.270 gld. 19 kr. Vloženih je bilo 13.654 gld. 26 kr., posojil vrnjenih 2230 gld. 18 kr. — Posojil danih 8815 gld., vzdignjenih vlog in obrestij 10.017 gld. 87 kr.

(**V Slov. Gradci**) je velika napetost. Županstvu se je odpovedal dr. Tomscheg, odstopili so tudi nekateri udje občinskega zastopstva. Razžaljenje časti je vzrok odstopa.

(**V Krškem**) je bil dne 25. junija za župana izvoljen meščan g. Karol Ženar.

(**Umor.**) Piše se nam: Grozno zločinstvo izvršil je v nedeljo, dné 26. junija t. l., neki blazen človek blizu Rude nad Velikovcem na Koroškem. Neki delavec izpod Lisne je šel v Rudo po hleb kruha. Ko se je vračal domov, hotel si je narezati kruha, a oni blazen človek, ki se je že več dnij klatil po tamošnjej okolici, ga je napadel, izvil mu nož iz roke in ga strašno razmesaril. Neki fant, ki je vse to videl, tekel je v bližnjo gostilno po ljudi, a ko so le-ti prišli na lice mesta, bil je delavec že mrtev, blazen človek pa je klečal poleg njega, na videz moleč. Blaznega so izročili sodišču.

(**Uboj.**) Minolo nedeljo so trije kmečki fantje v Leskovci do smrti stepli mesarskega pomočnika Huzarja.

(**Pri občinski volitvi**) v Kaplivasi v kamniškem okraji je bil izvoljen županom g. Andrej Mejač ml., svetovalcema pa J. Drešar in J. Lukanec.

(**Varujte otroke!**) Vsak dan se poroča o nesrečah, ki se godé vsled malomarnosti starišev. Tako je minoli torek neka mati z Ladije pri Medvodah pustila 11 tednov starega otroka samega doma v zibeli ter šla na polje. Ko se čez nekaj ur vrne, najde otroka mrtvega v zibeli.

(**Na vinorejski šoli**) na Grmu je bil od 21. do 23. junija učni tečaj, katerega se je udeležilo do 80 slušateljev. Na mesto g. Črnete je za tretjega učitelja imenovan gosp. Anton Lapajne, doslej učitelj v Ribnici.

(**Ljutomerski krajni šolski svet**) je odklonil darilo 3000 gld. štajerske hranilnice, ker je hotela dati ta dar le s pogojem, da bi bila ljutomerska šola nemška.

(**„Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja logaškega“**) ima peto zborovanje v Rovtah dné 7. julija ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopju. — Vspored: 1. Poročilo o društvenem delovanju in o 4. zborovanju „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ dné 4. in 5. junija t. l. v Kranju. 2. Poročilo blagajnikovo in volitev treh pregledovalcev računov. 3. Volitev 5 udov v društveno vodstvo.

4. Določitev letnega doneska za prave in podporne ude. 5. Volitev delegatov. 6. O potrebi učiteljskih društev govori gosp V. R. 7. Nasvèti in želje. — Po zborovanju skupn obed. -- Gôstje dobro došli!

Raznoterosti.

— **Ves municiplj so zaprli.** V Mesini zaprli so župana, podžupana, ves mestni in občinski svèt, tajnika in notrja zaradi sleparij pri volitvah pred dvema letoma. Vsi pridejo pred porotna sodišče.

— **Kako v Angliji spoštujejo škofe.**) V Manchestru je bil nedavno velik shod, na katerem so sklenili soglasno, da se dosedanjemu katoliškemu škofu Salfordu, msgr. Vaughanu, ki bode Manningov naslednik, postavi spomenik v mestni hiši.

Ponarejena črna svila. Sežgi vzorec blaga, katerega hočeš kupiti, in takoj spoznaš ponaredb. Prava, čisto barvana svila se takoj skodra, hitro ugasne in pusti malo pepela prav svetlorujave barve. — Ponarejena svila pa, ki se hitro umaže in zlomi, počasi gori, posebno pa dalje tlé nekatere niti, če je blago zeló barvano, in pusti črnorujav pepel, ki se ne skodra, ampak zvije. Če stareš pepe prave svile, postane prah, ponarejene svile pa ne. **Svilanica G. HENNEBERG** (c. in kr. dvorni založnik), **Zürch** razpošilja rada vzorce prave svile vsakemu in pošilja po naročilu blago v hišo poštnine in carine prosto. 190 2 (4)

Telegrami.

Dunaj, 2. julija. Grofu Taaffeju so mnogi poslanci čestitali povodom njegovega ozdravljenja. Grof Taaffe je izjavil, da je bil sekcijski načelnk baron Plappart pooblaščen za izjavo v obrnem odseku, ker Zallingerjev predlog obseza pomislek za Najvišje potrjenje. Dalje protestuje v imenu vlade proti neki izjavi v zadnji seji, češ, da se ministri zavedajo svoje odgovornosti, da pa so izključno služabniki cesarjevi. Živahna pohvala.

Celovec, 1. julija. Deželni posl. Peter Lax je odložil mandat.

Gradec, 1. julija. Govori se, da gre deželni predsednik kranjski, baron Winkler, na jesen v pokoj. Kot njegovi mogoči nasledniki se imenujejo dvorni svètnik grof Chorinsky v Gradcu, baron Schwegel in namestniški svetovalec baron Hein.

Praga, 2. julija. Danes se je pričela obravnava proti štirim zatožencem zaradi přibramske nesreče.

Pariz, 1. julija. Deloncle je izjavil, da njegov predlog o razstavi leta 1900 ne meri proti Nemčiji, marveč je le dokaz francoske miroljubivosti.

Loches, 1. julija. Wilson se bode moral dné 9. julija zagovarjati pred sodiščem.

DOM IN SVET

Vsebina VII. zvezka:

Frančišek Pustavrh, slovenski slikar. (Spisal Janko Barlè.) — Slovenskemu kresu. (Zložil A. H.) — Ljudska osveta. (Povest. Spisal Podgoričan.) — Spoznanje. (Zložil A. M.) — Kameleon. (Črtica iz sedanjega življenja. Spisal Tine Brdnik.) — Naša železnica. (Spisal Ivan Zupanec.) — Z gore. (Zložil Sovran.) — Zdaj in nekdaj. (Zložil A. M.) — Diabolus vagabundus [Peklenšček-Potepenšček]. (Kratkočasnica. Po narodnih pripovedkah spisal Ant. Hribar.) — ‚Pavel Butara'. (Zložil J. O. Golobov.) — Na kresni večer. (Zložil J. O. Golobov.) — Rimsko mesto Virunum na Koroškem. (Spisal A. St.) — Grof Radecki, oče naših vojakov. (Sestavil dr. Fr. L.) — Na jutrovem. (Potopisne in narodopisne črtice. Spisal dr. Fr. L.) — Slovstvo: a) Slovensko; b) Hrvatsko. — Razne stvari. — Slike: Frančišek Pustavrh, slovenski slikar. (Narisal Josip Germ.) — Janeza Šubica „Sv. Martin" v šmartinski cerkvi pod Šmarno goro. (Po fotografiji.) — Obrazi iz japonskega življenja. (Po fotografijah.) 3. V gostilni, 4. Pri nauku. 5. Obisk. 6. Kuhinja. — Maršal grof Radecki. (Narisal Jos. Germ.) — Pogled na Aleksandrijo. (Po fotografiji.)

Umrli so:

28. junija. Marija Premerle, mizarjeva hči, 3 dni, Gradišče 4, oslabljenje.

29. junija. Frančiška Presel, hči prodajalca moke, 4 mesece, Konjušne ulice 6, katar v želodcu. — Jožef Kosec, delavec, 40 let, Kravja dolina 11, se je zadušil vsled epileptičnih napadov. — Franc Juvan, infanterist, 22 let, utonil je pri kopanju v Ljubljanici.

Tujci.

30. junija.

Pri *Maliču*: Wohlfart, trgovec; Recht, Leitner, potovalca, z Dunaja. — Menasce; Rošič, zasebnica; baron Schmiedburg, major, iz Trsta. — Weiss, trgovec, iz Budimpešte. — Marquis de Tarezne z rodbino iz Padove. — Standohar, trgovec, iz Bozíljevega. — Wagner, avskultant, iz Ljubljane. — Ranzinger, zasebnik, iz Kočevja. — pl. Schwatten, zasebnik, iz Maribora. — Petrič, zasebnik, z Vrhnike. — Globočnik, notar, iz Kranja.

Pri *Slonu*: Fuchs, žurnalist; Hartman, nadzornik; Kominik, Stern s soprogo, trgovca; Epstein in Pam, potovalca, z Dunaja. — Uhrsprung, in Ochs, trgovec, iz Prage. — Baron Albert; Zimer; Palese, inženér, iz Trsta. — Zeisl, potovalec, iz Nemčije. — Cristofidis iz Zadra. — Trojan, trgovec, iz Gradca. — dr. Dolschein, graščak, iz Postojine. — Rossi, stavbeni mojster, iz Gorice. — Sutter iz Konjic. — Maček iz Zagreba. — Pokorny, uradnik, iz Grosuplja. — Boncelj, trgovčeva soproga, iz Železnikov. — Hladek s soprogo iz Kočevja.

Pri *Južnem kolodvoru*: Högendörfer in Schwarz z Dunaja. — Helmer, potovalec, in Benesch s Češkega. — Ivanau s hčerjo iz Gradca. — Brivat iz Maribora.

Pri *avstrijskem caru*: Schriefl iz Gradca.

Pri *bavarskem dvoru*: Kukman, pék, s soprogo, iz Ivnice. — Piccoli iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celzija	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
1	7. u. zjut.	739·4	17·0	sl. svzh.	oblačno	0·00
	2. u. pop.	738·7	21·1	sl. vzh.	del. oblač.	
	9. u. zveč.	740·3	15·4	„	jasno	

Srednja temperatura 17·8°, za 1·2° pod normalom

307 1

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem naznanjamo tužno vest, da je Bog vsemogočni našega očeta

Ivana Vavken-a

po kratki mučni bolezni danes zjutraj ob 6. uri, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, v 80. letu dôbe njegove k Sebi v boljše življenje poklical.

Pogreb predragega rajnkega bode dné 3. t. m. zjutraj.

CERKLJE, dné 1. julija 1892.

Žalujoča rodbina Vavken.

Naznanilo. 305 3—3

Vezan kozolec s podom in šupo

prodá se prostovoljno takoj.

Poljane št. 13 (krčma pri sv. Janezu).

Luskina voda in ‚Esprit-Bérénice'.

Ima svojstev, ki zabranjujejo, da ne izpadejo lasje, ko bi se po vnanje na to vplivalo. To se doseže s tem, da se lasišče čisti, varuje bolezni, zabranjuje napravo luskin, lasem odpravlja tolščo in odpravlja kisline, ki nastajajo s potom. — Vsak večer predno se gré spat, pomoči se lasišče s to luskino vodo in zjutraj, ko se je lasišče skrbno izčesalo, udrgne se „Esprit-Bérénice", ki krepča lasne korenine. — Enkrat na mesec naj se pa lasje in lasišče z mlačno vodo, v kateri je boraks raztopljen, umijejo in potem večkrat s toplo vodo splaknejo. — Raztopi naj 50 gramov boraksa v litru tople vode.

Steklenica luskine vode 60 kr. Steklenica „Esprit-Bérénice 40 kr.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju"

v Ljubljani, Dunajsku cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (266) 2

Ivan Kregar,

pasar in izdelovatelj cekvenega orodja

LJUBLJANA,

Poljanska cesta št. 8,

poleg „Alojzijevišča",

opozarja in toplo priporoča prečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom svojo novourejeno

pasarsko delalnico,

v kateri izdeluje v najraznovrstnejših oblikah in slogih **cerkveno orodje,** kot: **moštrance, ciborije, kelihe, tabernakeljne, svečnike, léstence itd.** iz **najtrše** in **najzanesljivejše kovine,** lično in ceno po **poslanih uzorcih** ali **lastnem načrtu.** — **Staro orodje popravlja** in **prenavlja, posrebruje** in **pozlatuje** v ognji tudi **strelovodne osti** po najnižji ceni. — Izvršeno blago pošlje **dobro spravljeno** in **poštnine prosto.** 1592 52—28

Vincenc Čamernik,

kamnosek,

v Ljubljani, Parne ulice 9,

se najuljudneje priporoča prečastiti duhovščini v izvršitev naročil vsakovrstnega

cerkvenega umetnega kamnoseškega dela,

kakor: altarjev obhajilnih miz itd.,

slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo **najraznovrstnejših** po **najnovejših obrisih prav lično** iz **različnih vrst marmorja** izdelanih

nagrobnih spomenikov.

Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri njem izgotovljene spomenike, kateri se vsled nedovoljnega zidanega temelja nagibajo, popravlja brezplačno dvakrat na leto in sicer spomladi in pred Vsemi svetimi.

Tudi p. n. **stavbenim podjetnikom** se priporoča v vsakovrstna

stavbinska dela,

katera fino, trpežno in ceno izvrši. 252 12—7

Filijalo sem popolnoma opustil.

‚AVSTRIJA',

vzajemno zavarovalno društvo na življenje in rente

na Dunaju. Schottenring št. 8 v lastnej hiši. — Ustanovljeno meseca avgusta 1860.

Zavaruje na človeško življenje v vseh kombinacijah po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji.

Zavarovane svote se točno izplačujejo.

Pri **„Avstriji"** zavarovanih je že čez **34.000** oseb za **20,501 milijon goldinarjev. Poroštveni zaklad** iznaša **2,918 milijonov goldinarjev.**

Izplačala je **„Avstrija"** dozdaj že **7,444 milijonov goldinarjev.**

Vsi načini zavarovanja za slučaj smrti veljavni so za one, ki spadajo še pod vojaško dolžnost tudi za slučaj smrti v **vojski ali njenih posledic,** ne da bi bilo treba za to kaj doplačati.

Najvažnejše kombinacije zavarovanja na življenje so:

I. **Zavarovanje za slučaj smrti:** Zavarovana svota izplača se, kadarkoli se smrt pripeti.

II. **Nasprotno zavarovanje pri zakonskih.**

III. **Zavarovanje na doživetje in ob enem za slučaj smrti:** Zavarovana svota izplača se zavarovancu pri poprej določeni starosti njemu samemu ali pa njegovim dedičem, kadarkoli bi zavarovanec poprej umrl.

IV. **Zavarovanje z dvakratnim izplačilom zavarovane svote:** Prvič izplača se, kadar zavarovanec določeno starost doseže njemu samemu in drugič po njegovi smrti njegovim dedičem.

V. **Zavarovanje rent (penzije).**

VI. **Zavarovanje z izplačilom zavarovane svote o naprej določenem času.**

VII. **Zavarovanje na dožitje:** Zavarovana svota izplača se o naprej določenem času; ako bi pa zavarovanec poprej umrl, povrnejo se vplačila s 5% obrestnimi obresti.

VIII. **Zavarovanje dote otrokom:** Zavarovana svota izplača se, kadar zavarovanec določeno starost doseže. Ko bi plačnik poprej umrl, odpade daljno vplačevanje, in ko bi zavarovanec pred določeno starostjo umrl, povrne se vplačani znesek.

Oglasila k zavarovanju sprejema ter pojasnila in tarife brezplačno daje: (32) 12-7

Nadzorništvo ‚Avstrije' v Ljubljani: Ig. Valentinčič.

Pisarna: Sv. Petra cesta štev. 73.

Cerkvena oprava, priprosta in fina, izvršena v vseh slogih, dobi in naroča se pri **Leop. Tratniku** v Ljubljani, sv. Petr. cesta 27. 267 52-10

J. BENDIK-a v Št. Valentinu
patentovana nepremočna mast za usnje

je najbolje sredstvo v ohranitev **usnja** za **obuvala, konjske oprave** itd itd., s katero se tudi usnje brez uporabe krtače, **Bendikovo mast za usnje** uporabljajo **cesarski zavodi** in **vojaška oskrbovališča** z izrednim uspehom in zadovoljstvom. (279) (10—5)

V Ljubljani dobiva se pri tvrdki Schussnig in Weber v Špitalski ulici.

Pozor! Pri nakupovanji zahteva naj se izrecno **Bendikovo mast za usnje,** ker le BENDIK je upravičen v Avstro-Ogrski v izdelovanje te masti.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije** in **zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(12) 47 **zobozdravnik** (6)

pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Vozne zvezke

(Rundrisebillets), najpripravnejše in najcenejše **vozne karte** sedanjosti veljavne za vsaki vlak, **letne karte** in **prirediteljstvo posebnih vlakov** priporoča **Jos. Paulin v Ljubljani, mejnarodna potovalna pisarna,** kjer se tudi o potovanju po celem svetu vse potrebno rezplačno pozvé. — Za pismen odgovor naj se znamka priloži. 206 13

221 10

Izdelovatelja najraznovrstnejših in raznobarvenih 239 15—10

peči iz glinaste snovi

in

kahljic za štedilna ognjišča

Uran in Večaj,

v Igriški ulici štev. 8 v Ljubljani

(v hiši gdč. Seunikove)

priporočata prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo **bogato zalogo.** Povabita tudi one, ki se zanimajo, **na ogled svoje delavnice** in **zaloge** res **izvrstnega, trpežnega v njihovo stroko vštevajočega se blaga.**

Cene so jako nizke, ker se zadovoljiva z malim dobičkom.

Primerna darila!

priporoča uljudno

Fran Čuden,

urar,

preje **J. GEBA,**

v Ljubljani Slonove ulice št. 11,

ter vabi uljudno preč. duhovščino in si občinstvo na ogled svoje **velike izborne zaloge** najraznovrstnejših **žepnih ur,** zlatih, srebrnih in niklnatih, **stenskih ur z nihalom, ur s stojalon** in **ur budilnic** (Weckeruhren), **ur z godbo** in **golbenih valčkov** v ličnih politiranih omaricah, raznovrstnih **verižic, prstanov** in **uhanov.**

Cene žepnim uram so naslednje:

Najfinejše nikelnate ure	. . . od	gld. 3·80	do	6·—
„ srebrne ure s ključem	„	„ 7·50	„	10·—
„ srebrne remontoir-ure	„	„ 7·50	„	12·—
„ iste z dvojnim oklepom	„	„ 9·—	„	18.—
„ zlate ure za dame . .	„	„ 16·—	„	35·—
„ zlate ure za gospode .	„	„ 24·—	„	130·—

Garantiram povsem za poštenost pri meni kupljenega blaga; za zanesljivost mehanizma pa poldrugo leto jamčim. — Cenjeni naročniki se mogó prepričati, da moje blago ni zamenjati z dunajskim tovarniškim blagom, vzlic temu, da **prodajem dobro blago za res nizko ceno.**

Popravila izvršujem točno in zanesljivo ter jamčim za dobro izvršbo — Vnanjim naročnikom postrežem po želji z obratno pošto. 17-5 205 38 13

Ilustrovani ceniki na željo gratis in franko.

Prečastitim gospodom

novomašnikom

priporočam najkrasnejše 308 3—1

šopke in vence

v veliki izberi po najnižjih cenah.

Marija Podkrajšek

v Ljubljani, Špitalske ulice štev. 9.

Sarg-ovo **zdravstveno oblastveno preskušeno zobno čistilno sredstvo**

KALODONT.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. kos po 35 kr. (1419) 20

Ph. Mayfarth & Co.,

tovarne za kmetijske stroje, Dunaj, II., Taborstrasse 76.

Odlikovane s prvimi odlikami na vseh večjih razstavah.

Ustanovljene 1872. Izdelujejo najboljše **600 delavcev.**

pluge z jednimi, dvema, tremi in štirimi lemeži. — **Brane** in **valjari** za polje in travnike. **Stiskalnice** za vse potrebe, tudi za sadje in grozdje. **Sušilne priprave** za sadje, sočivje in za vse industrijske namene. Samostojni patent. **Škropilnice** za trte in rastline.

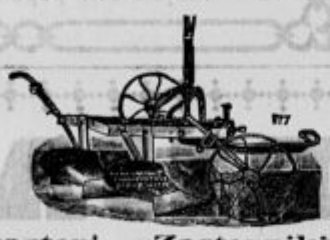

Mlatilnice, geple, rezilnice za krmo, **mline** za phanje, **rezilnike** za repo, **stiskalnice** za svežo krmo, Bluntov patent. **Čistilnice** za žito, **robkalnice** za turšico, **prevažljive peči s štedilnimi kotli** kot parilki za krmo in industrijski aparati.

Ceniki zastonj. — Zastopniki se želé. 171 10-3

Zalogo ima **v Ljubljani** gosp. **ALBIN C. ACHTSCHIN.**

Otvoritev kamnoseške obrti

v Ljubljani sv. Petra nasip 33 poleg mesarskega mosta.

Prečast. duhovščini in slav. občinstvu

usojam si podpisani javljati, da sem po dolgotrajnem praktičnem delovanji kot kamnoseški delovodja **otvoril dné 15. t. m. svojo**

kamnoseško delavnico

v Ljubljani. Sv. Petra nasip, poleg mesarskega mosta, na prostoru, kjer je deloval ranjki moj oče okolu 40 let, v katerej bodem izdeloval vsa v mojo stroko vštevajoča se dela. Prav posebej pa bodem posvetil svoje znanje umetnemu 268 6—4

cerkvenemu delu

v vsakej obliki po poljubnih načrtih in obrisih. — Imel bodem v zalogi tudi najraznovrstnejše **nagrobne spomenike** iz finega in bolj navadnega kamna izvršene. **Stavbinska dela** izvrševal bodem solidno, natančno iz dobrega blaga.

Cena bode nizka, primerna povsem poštenemu, trpežnemu delu.

V nadeji, da se mi bode odzvala prečast. duhovščina in sl. občinstvo s prav obilnimi naročili, beležim velespoštovanjem

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek,

Sv. Petra nasip štev. 33, poleg mesarskega mosta v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dné 2. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld	40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 „	20 „
Zlata renta 4%, davka prosta	112 „	75 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „	80 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	998 „	— „
Kreditne akcije, 160 gld.	316 „	50 „
London, 10 funtov strl.	119 „	60 „
Napoleondor (20 fr.)	9 „	50½ „
Cesarski cekini	5 „	68 „
Nemških mark 100	58 „	62½ „

Dné 1. julija.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld.	45 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „	40 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	— „	— „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	151 „	25 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	182 „	— „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „	25 „
Zastavna pisma „ „ „ „ „ 4½%	100 „	50 „
Kreditne srečke, 100 gld.	189 „	— „
St. Genóis srečke, 40 gld.	63 „	— „
Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld.	25 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „	45 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „	50 „
Salmove srečke, 40 gld.	63 „	— „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	64 „	50 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 „	75 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2945 „	— „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	100 „	60 „
Papirni rubelj	1 „	21 „
Laških lir 100	46 „	— „

„MERCUR“ menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se **kupujejo** in **prodajajo** v kursnem listu navedeni **vrednostni papirji, srečke, valute** in **devize.**

Razna naročila izvršé se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4½% zastavna pisma poštanske ogerske komercijonalne banke.

4½% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila **avstro-ogerska banka** in **podružnice njene.**

1860. leta promese

cele gld. **14½,** petina gld. **4** in kolek **50** kr.

Glavni dobitek 300.000 gld. av. velj.

Žrebanje že dné 1. avgusta!

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič. Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik. Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani